

Anexa nr. 1 la ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5099/09.09.2009

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ

LIMBA FRANCEZĂ

CLASA a X-a

LIMBA MODERNĂ 2

*Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. 5099/09.09.2009*

București, 2009

NOTĂ DE PREZENTARE

Curriculumul de LIMBĂ MODERNĂ L2 pentru clasa a X-a a fost elaborat avându-se în vedere următoarele:

- structura sistemului de învățământ liceal din România;
- curriculumul parcurs de elevi până în clasa a VIII-a;
- reperele impuse de **OM 3410/16.03.2009**, **OM 3411/16.03.2009** și **OM 3412/16.03.2009** privind aprobarea Planurilor cadru de învățământ pentru clasele a IX-a - a XII-a (teoretic și vocațional), respectiv pentru clasele a IX-a și a X-a, profil tehnologic;
- documentele europene privind achiziționarea competențelor-cheie în cadrul învățământului obligatoriu;
- necesitatea de a oferi un răspuns mult mai adecvat cerințelor sociale exprimat în termeni de achiziții finale ușor evaluabile la încheierea ciclului inferior al liceului.

Prezentul curriculum urmărește structurarea ciclului inferior al liceului pe filiere și profiluri și a fost elaborat urmărindu-se:

A. practica rațională a limbii. Prin dezvoltarea competențelor de receptare și producere, elevul va putea, în limitele cunoștințelor dobândite, să decodifice și să producă, atât oral cât și în scris, mesaje corecte și adecvate funcțional și comunicativ.

B. formarea și dezvoltarea de competențe de comunicare și interacțiune. Elevul va fi capabil să utilizeze conștient și adecvat funcțional modalități și tehnici de interacțiune (orală și în scris) în diverse contexte comunicative.

C. dezvoltarea unor tehnici de muncă intelectuală. Elevul va învăța să utilizeze strategii și tehnici de studiu prin care să valorifice cunoștințe și deprinderi achiziționate prin studiul altor discipline, dintr-o perspectivă cross-curriculară, să utilizeze informații din tabele, scheme, să folosească dicționare și alte tipuri de lucrări de referință.

În aceste condiții, proiectarea curriculară a pornit de la trei puncte de reper: programele din clasele anterioare, documentele Comisiei Europene referitoare la dezvoltarea competențelor cheie și Cadrul Comun de Referință European pentru învățarea limbilor străine publicat de Consiliul Europei în 1998. Din această perspectivă, curriculumul de față construiește, pe baza achizițiilor dobândite până la sfârșitul învățământului gimnazial, competențe de comunicare derivate dintr-un consens larg, european și contribuie la dezvoltarea de competențe cheie din patru dintre cele opt domenii de competențe cheie identificate la nivel european: (2) *comunicarea în limbi străine*, (5) *”a învăța să înveți”*, (6) *competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice*, (8) *aptitudini și competențe de exprimare culturală*, domenii asumate și de sistemul de învățământ românesc.

Obiectivul fundamental al disciplinei LIMBI MODERNE este achiziționarea și dezvoltarea de către elevi a competențelor de comunicare necesare pentru o comunicare eficientă prin însușirea de cunoștințe, deprinderi și atitudini specifice, în conformitate cu „*Compétences clés pour l’ apprentissage tout au long de la vie*” (2006), la niveluri echivalente cu cele prevăzute în *Cadrul comun de referință european pentru Limbi*.

În conformitate cu planurile cadru aprobate prin **OM 3410/16.03.2009, OM 3411/16.03.2009 OM și 3412/16.03.2009**, disciplina **LIMBA MODERNĂ L2** are următorul **regim de predare** la clasele a IX-a și a X-a:

Filieră	Profil	Specializare	Număr de ore pe săptămână (TC + CD)	
			Clasa a IX-a	Clasa a X-a
Teoretică	Real	toate specializările	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)
	Umanist	toate specializările	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)
Tehnologică	Tehnic	toate specializările	2 (2 + 0)	2 (1 + 1)
	Resurse naturale și protecția mediului	toate specializările	2 (2 + 0)	2 (1 + 1)
	Servicii	toate specializările	2 (2 + 0)	2 (1 + 1)
Vocațională	Militar (M.Ap.N.)	Matematică-informatică	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)
	Ordine și securitate publică	Științe sociale	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)
	Pedagogic	toate specializările	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)
	Artistic	toate specializările	1 (1 + 0)	1 (1 + 0)
	Sportiv	toate specializările	1 (1 + 0)	1 (1 + 0)
	Teologic	toate specializările	1 (1 + 0)	1 (1 + 0)

Pornind de la regimul de predare a limbilor moderne, **curriculum-ul pentru clasa a IX-a și a X-a, ciclul inferior de liceu L2 este format din:**

- **PROGRAMA pentru limba modernă 2**, care se adresează elevilor de liceu de la toate filierele și profilurile care au început studiul limbii moderne în clasa a V-a..

Delimitarea parcursului de învățare se realizează pe baza unui model care îmbină competențe și forme de prezentare a conținuturilor.

Structura programelor este următoarea:

1. COMPETENȚE GENERALE (definite ca ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi care se formează pe întreaga durată a liceului);

NOTA:

Termenul de „competențe generale” se sprijină pe conceptul de „competențe generale individuale”, așa cum acesta este definit în Cadrul European Comun de Referință dar adaugă la abilitățile subiectului în situație de învățare și de comunicare (a stăpâni sistemul limbii, a utiliza cunoștințele noționale și empirice despre lume, a ști să fii, a ști să înveți) și alte ansambluri de cunoștințe referitoare la producerea și receptarea mesajelor orale și scrise în diverse situații de comunicare. Din acest punct de vedere, formularea competențelor generale în curriculum-ul de limbi străine pentru liceu include, în mod deliberat, și elemente pe care autorii Cadrului European Comun de Referință le explicitează la capitolul „activități de limbaj” (2.1.3.) Insistența asupra receptării, a producerii, a interacțiunii și a medierii chiar în enunțul competențelor generale nu este întâmplătoare. Ea atestă orientarea spre praxis a actualului curriculum și ar trebui să inducă un comportament dinamic, atât la profesor, cât și la elev, în sensul că sarcinile de comunicare, atinse prin activități, dezvoltă competența de comunicare în și prin schimbul verbal, atât în codul scris cât și în codul oral al limbii.

În același timp, prezența semnificativă a unor termeni, care aparțin sferei activităților, în formularea generică a celor patru competențe este de natură să sublinieze că scopul învățării este nu transmiterea de cunoștințe despre limba în sine, ci antrenarea elevilor în operații discursive din ce în ce mai complexe. Pe de altă parte, din considerente de politică educațională, accentul pus pe comportament justifică evidențierea valorilor și a atitudinilor în mod distinct, pentru a fi scoasă la iveală mai pregnant legătura cu finalitățile și profilul de formare în învățământul obligatoriu din România. Astfel, trăsături de personalitate și atitudini, care țin de imaginea de sine și respectiv imaginea celuilalt în comunicare (lingvistică și interculturală) sunt reorganizate în jurul unui ansamblu de valori și poziționate în curriculum-ul de limbi moderne în mod diferit, dar nu divergent, față de referențialul european care așează trăsăturile de personalitate și atitudinile sub genericul competenței generale individuale „a ști să fii”. Cele două opțiuni vehiculează, în principiu, aceeași termeni și propun, în particular, configurații compatibile.

Observațiile precedente își mențin relevanța și în perspectiva evoluției procesului de învățare la limbi moderne.

2. VALORI ȘI ATITUDINI (ce urmează a fi formate pe întreg parcursul liceal);

3. COMPETENȚE SPECIFICE (derivate din competențele generale și care se formează pe durata unui an de studiu) **corelate cu FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR.** Această corelare constituie pivotul curriculum-ului, care accentuează latura sa pragmatică: devine astfel transparent nu numai ce se învață, dar mai ales de ce anume se învață anumite forme de prezentare a conținuturilor. În rubrica ”competențe specifice” se găsesc și competențe/ elemente de competență scrise cu **aldine**; formarea acestora va fi urmărită numai la elevii din clasele care au prevăzută o oră în CD. Rubricile ”Forme de prezentare a conținuturilor” cuprind conținuturi conceptuale (tipuri de text, categorii de conținuturi lingvistice), conținuturi factuale și conținuturi procedurale (tehnici ce trebuie însușite de elevi); aceste rubrici sunt structurate pe Trunchiul comun (TC) și Curriculum diferențiat (CD), iar tipurile de conținut din rubrica ”Forme de prezentare a conținuturilor CD” se vor utiliza numai la clasele care au prevăzută o oră în CD la limba modernă 2. Structura de competențe corelate cu forme de prezentare a conținuturilor oferă un cadru adecvat și util pentru procesul de evaluare a învățării, sprijinindu-l și asigurând acestuia un caracter mai practic și mai transparent.

4. SUGESTII METODOLOGICE structurate pe două domenii:

- **Conținuturi recomandate** care sunt structurate, pentru fiecare limbă, în:
  - **Teme** (prezintă domeniile și temele care vor constitui contextul pentru realizarea activităților de învățare pe parcursul orelor de limba franceză și vor delimita tematica ce va fi folosită în evaluare)
  - **Elemente de construcție a comunicării** (conțin categorii de structuri lingvistice utilizate în comunicare)
  - **Funcții comunicative ale limbii** (precizează actele de vorbire utilizate în adecvarea funcțională a comunicării)
- **Scurt ghid metodologic** (sugestii oferite ca sprijin pentru proiectarea și realizarea demersului didactic)

La nivelul ciclurilor primar și gimnazial, parcursul formativ s-a concentrat pe formarea și dezvoltarea deprinderilor integratoare, polarizate de fapt pe receptarea și producerea de mesaje orale și scrise; în clasa a IX-a și următoarele, alături de două competențe generale care continuă acest parcurs, se adaugă interacțiunea în comunicarea orală și scrisă, precum și transferul și medierea mesajelor. Delimitarea unei competențe de interacțiune este necesară în condițiile în care comunicarea reală implică în majoritatea situațiilor un receptor și un emițător în cadrul unei relații parteneriale. În cazul medierii și transferului mesajelor avem de-a face cu o competență de ordin înalt, legitim de format la nivelul liceului. Aceasta presupune treceri de la un cod la altul (între două limbi, de exemplu, sau de la verbal la non-verbal și invers) sau adaptări și reformulări ale diverselor mesaje în funcție de situația de comunicare.

Seturile de Competențe specifice corelate cu Forme de prezentare a conținuturilor sunt urmate de sugestii metodologice de aplicare, menite a veni în sprijinul cadrelor didactice în vederea organizării unui demers didactic modern și eficient. Capitolul de sugestii metodologice este structurat în două domenii: 1) liste de conținuturi recomandate de Comisia Națională pentru fiecare programă pentru construirea demersului didactic, și 2) un scurt ghid metodologic pentru proiectarea și derularea activității la clasă. Listele de conținuturi recomandate conțin arii tematice pentru contextualizarea activităților de învățare, elemente de construcție a comunicării (structuri lingvistice) care vor fi achiziționate și cu care se va opera pe parcursul activităților, și funcții comunicative (acte de vorbire) care vor fi exersate și utilizate de elevi.

În elaborarea programelor s-au avut în vedere, în conformitate cu documentele de politică educațională ale MECI și cu prevederile documentelor europene asumate de România, nivelurile de competență prevăzute de **Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi**. Acest document de referință creează premisele unei evaluări standardizate a nivelului de dezvoltare a competențelor și permite, în perspectivă, certificarea competențelor de comunicare în limba modernă dobândite în școală.

Nivelul țintă din Cadrul European Comun de Referință va fi, la finele ciclului inferior al liceului, următorul:

- **Limba 2 - nivel B1 pentru competențele de receptare; nivel A2 pentru competențele de producere**

Elemente din programa de limbi străine pentru clasa a X-a (L2)

A. COMPETENȚE GENERALE

LIMBA MODERNĂ 2

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare
2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor anumite contexte
3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă
4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

B. VALORI ȘI ATITUDINI

- **Manifestarea flexibilității în cadrul schimbului de idei și în cadrul lucrului în echipă în diferite situații de comunicare**
- **Conștientizarea rolului limbii moderne ca mijloc de acces la patrimoniul culturii universale**
- **Disponibilitatea pentru acceptarea diferențelor și pentru manifestarea toleranței prin abordarea critică a diferențelor și a stereotipurilor culturale transmise cu ajutorul limbii franceze**

- Dezvoltarea interesului pentru descoperirea unor aspecte culturale specifice, prin receptarea unei varietăți de texte în limba franceză și prin raportarea la civilizația spațiului cultural francofon

PROGRAMA L2 (limba modernă 2 – pentru toate filierele, profilurile și specializările) COMPETENȚE SPECIFICE ȘI FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR¹

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
1.1 Identificarea ideilor esențiale dintr-un text de complexitate medie 1.2 Deducerea din context a înțelesului unor elemente necunoscute dintr-un mesaj audiat 1.3 Recunoașterea unor informații specifice dintr-un text citit/ ascultat pe subiecte familiare, articulat clar și cu viteză normală 1.4 Selectarea unor informații relevante din fragmente de texte informative, instrucțiuni, tabele, hărți, pentru a îndeplini o sarcină de lucru	<ul style="list-style-type: none"> • Dialoguri, conversații • Înregistrări audio/ video din prezentări de știri radio/ TV, fragmente de interviu • Texte scrise de complexitate medie, autentice sau adaptate 	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse configurații text-imagine, grafice și tabele

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
2.1 Redactarea de instrucțiuni, anunțuri de mică publicitate, pagini de jurnal 2.2 Prezentarea succintă – oral sau în scris – a unui eveniment sau a unor experiențe personale, utilizând elemente de descriere și narațiuni	<ul style="list-style-type: none"> • Redactări cu caracter personal și funcțional • Scurte anunțuri destinate spațiului public (anunțuri de mică publicitate) • Descrieri de obiecte, persoane, situații 	<ul style="list-style-type: none"> • Scurte texte narative

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
3.1 Exprimarea poziției față de opiniile exprimate în cadrul unei discuții 3.2 Comunicarea în vederea realizării unei sarcini care necesită un schimb de informații simplu și direct 3.3 Redactarea unor mesaje de răspuns în care sunt exprimate mulțumiri sau scuze 3.4 Notarea informațiilor pertinente dintr-o comunicare pe subiecte cunoscute, rostită cu viteză normală, pe care o poate întrerupe pentru a cere formulări sau repetări	<ul style="list-style-type: none"> • Dialogul • Conversația cotidiană • Mesaje personale • Scrisori personale simple 	

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
4.1 Reducerea unui paragraf la ideea esențială 4.2 Reformularea, la cererea interlocutorului, a unei replici	<ul style="list-style-type: none"> • Fragmente de texte de informare generală 	<ul style="list-style-type: none"> • Înregistrări audio/ video pe teme de

¹ Competențele scrise cu aldine și conținuturile din rubrica "Forme de prezentare a conținuturilor CD" aparțin curriculumului diferențiat și se adresează numai claselor de liceu, care au prevăzută 1 oră în CD în planul cadru.

în cadrul unui schimb de informații/ idei pe teme familiare 4.3 Înregistrarea informațiilor receptate oral sau în scris sub formă de notițe și prelucrarea lor	• Dialogul și conversația	interes • Fișe și instrucțiuni de lucru
--	---------------------------	--

CONȚINUTURI RECOMANDATE pentru Programa 2 (limba modernă 2 – pentru toate filierele, profilurile și specializările de licee)

I. TEME

Se recomandă ca activitățile de învățare la L2 să fie proiectate și realizate în contextul următoarelor teme:

DOMENIUL PERSONAL

- Relații interpersonale în familie și în societate
- Viața personală (locuința*, alimentație*, hobby, activități de timp liber)
- Universul adolescenței (viața cotidiană), stiluri de viață

DOMENIUL PUBLIC

- Țări, regiuni, orașe – obiective turistice, culturale
- Aspecte din viața socială / locuri publice**

Mediul înconjurător

DOMENIUL OCUPAȚIONAL

Cunoașterea unor aspecte semnificative din viața profesională (activități și profesii)

DOMENIUL EDUCAȚIONAL ȘI CULTURAL

Elemente importante din universul cultural francez și francofon (de exemplu : datini, obiceiuri, sărbători tradiționale, mâncăruri specifice etc.)

Mass-media, literatura pentru tineret

Personalități din sfera culturală / științifică / sportivă

II. FUNCȚII COMUNICATIVE

Pe parcursul clasei a X-a, la limba modernă 2 se vor achiziționa / consolida și utiliza următoarele funcții comunicative:

- A solicita și a expune o opinie
- A invita / a face o propunere; a accepta / a refuza o invitație / propunere
- A descrie persoane și obiecte
- A exprima obligația
- A exprima o dorință sau o preferință
- A da instrucțiuni
- A cere/ a da explicații
- A exprima intenția și ipoteza
- **A relateza evenimente/fapte/întâmplări din trecut**

Actele de vorbire enumerate mai sus pot fi introduse potrivit nevoilor de exersare / îmbogățire a funcțiilor de comunicare (*fără o prezentare punctuală, explicită*).

III. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII:

Pe parcursul clasei a X-a, la limba modernă 2 se recomandă a se opera cu următoarele elemente de construcție a comunicării:

a. Elemente fonetice și lexicale

- cuvinte, sintagme corespunzând domeniilor tematice și actelor de vorbire specificate mai sus
- sinonime și antonime.

b. Elemente gramaticale

• Adjectivul

- adjectivul nehotărât* (îmbogățire)
- adjectivul numeral cardinal*

• Pronumele

- pronumele posesiv
- pronumele demonstrativ*

- pronumele relativ simplu* și compus
- pronumele nehotărât (consolidare)
- Verbul
  - modul indicativ*: prezent, imperfect, perfect compus, mai mult ca perfect, viitor [consolidare]
  - modul condițional: condiționalul prezent*și trecut; *si* condițional (I, II*, III)
  - modul subjonctiv: subjonctivul prezent: formare (verbe regulate și neregulate frecvente) și contexte de utilizare de mare frecvență
  - acordul participiului trecut.
  - modul infinitiv: construcțiile V + Inf., V + à+ Inf., V + de+ Inf.
- Adverbul (elemente cu mare frecvență în comunicare)
  - adverbe cu grade comparație neregulate (completare si consolidare)
- Prepoziții și conjuncții
  - elemente cu mare frecvență în comunicare* [consolidare]
- Tipuri de fraze: imperativă* , impersonala *
- Exprimarea raporturilor cauzale si temporale (fără abordarea explicită a concordanței timpurilor)

SCURT GHID METODOLOGIC

I. PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ – este un instrument de interpretare personalizată a programei, care asigură un demers didactic concordant cu situația concretă din clasă. **Se recomandă ca planificările calendaristice să fie elaborate pentru întreg anul școlar**, pentru a se avea o imagine de ansamblu asupra realizării curriculum-ului pe întreg anul.

Elaborarea planificărilor pentru clasa a IX-a presupune următoarele etape:

1. Studiarea atentă a programei și a manualului pentru care s-a optat.
2. Corelarea competențelor și conținuturilor din programă cu unitățile / lecțiile din manual în care se regăsesc.
3. În cazul în care manualul nu acoperă în totalitate programa, căutarea altor resurse didactice.
4. Stabilirea succesiunii unităților de învățare (oră / ore de curs) și detalierea conținuturilor tematice pentru fiecare unitate în raport cu acele competențe specifice care le sunt asociate prin programă.
5. Alocarea timpului considerat necesar pentru fiecare unitate de învățare, în concordanță cu competențele specifice vizate

Structura planificării calendaristice

Nr. U.Î.	Conținuturi ale U.Î.	Competențe specifice vizate**	Număr de ore alocate	Săptămâna	Observații
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tematic ▪ elemente de construcție a comunicării ▪ funcții comunicative 				

II. PROIECTAREA UNEI UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Metodologia de proiectare a unei unități de învățare constă într-o succesiune de etape înlănțuite logic, ce contribuie la detalierea conținuturilor, în vederea formării competențelor specifice.

Etapetele proiectării sunt aceleași oricare ar fi unitatea de învățare vizată.

Detalii ale conținuturilor unității de învățare	Competențe specifice vizate	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
Ce?	De ce?	Cum?	Cu ce?	Cât? (În ce măsură?)
<ul style="list-style-type: none"> - tema (detaliată pe lecții) - text / tip de text - elemente de construcție a comunicării - funcții comunicative 				

III. TIPURI DE ACTIVITĂȚI ȘI EXERCIȚII RECOMANDATE PENTRU DEMERSUL DIDACTIC

Aceste liste pot fi modificate (eliminări, adăugiri) în funcție de specificul predării fiecărei limbi moderne

1. *Receptarea de mesaje transmise oral și în scris în diverse situații de comunicare*

- exerciții de identificare
- exerciții de discriminare
- exerciții de confirmare a înțelegerii sensului global dintr-un text oral sau scris
- exerciții de selectare a ideilor principale dintr-un text (oral sau scris)
- exerciții de desprindere/ înțelegere a ideilor dintr-un text oral sau scris (dialog structurat, conversație, descriere, discuție, raport, grafic, prezentare, povestire)
- exerciții de operare cu fragmente de texte - texte de informare **sau literare**

2. *Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare*

- exerciții de formulare de întrebări și răspunsuri
- exerciții de completare de propoziții, texte lacunare, formulare
- exerciții de construire a paragrafului
- exerciții de redactare simplă cu întrebări de sprijin și plan
- exerciții de relatare a unor activități
- dialog, conversație dirijată sau liberă, interviu, joc de rol
- descrieri, comparații, povestire
- **expunere / prezentare sub formă de monolog**
- exerciții de formulare de corespondență personală/oficială (mesaje, scrisori, e-mail, felicitare, carte poștală, invitație, cerere de informații)
- exerciții de redactare: paragraf, **rezumat**

3. *Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală și scrisă*

- exerciții pe perechi și în grup: dialog, conversație (față în față sau telefonică), interviu, mesaj, scrisoare de răspuns
- joc de rol, discuție
- exerciții de grup: formulare/ordonare a unor idei/enunțuri
- exerciții de construire a unui interviu
- exerciții de redactare a unor texte/scrisori cu pași dați
- exerciții de luare de notițe
- proiecte de grup

4. *Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare*

- exerciții de transfer de informație în și din coduri non-lingvistice (grafice, scheme, imagini)
- exerciții de traducere și **retroversiune** (pornind de la paragrafe / texte simple)
- **exerciții de reformulare și transpunere în alt registru funcțional**, luare de notițe
- exerciții de transformare a unui dialog într-o relatare
- proiecte individuale sau de grup